

Reactie regio concept Besluit Versterking Groningen, versie 8 april 2019

Inleiding

Op 11 maart 2019 hebben de ministers van EZK, BZK, de provincie en de aardbevingsgemeenten de uitgangspunten vastgesteld voor de governance van de nieuwe versterkingsaanpak. Deze uitgangspunten worden uitgewerkt in een wetvoorstel versterken. In de periode tot aan inwerkingtreding van deze wet, wordt zoveel mogelijk gewerkt volgens de nieuwe aanpak. Deze aanpak in de tussenliggende periode wordt vastgelegd in een beleidsregel die door de minister van EZK, gehoord de minister van BZK, wordt vastgesteld.

In de hiervoor genoemde uitgangspuntennotitie van 11 maart 2019 is vastgelegd dat deze beleidsregel in nauw overleg met BZK, de regio, de uitvoeringsorganisatie (NCG) en de maatschappelijke organisaties wordt vastgesteld. Ambtelijk is door EZK in week 14 een toelichting gegeven op de uitgangspunten en hoofdlijnen van de beleidsregel, het Besluit versterking Groningen (hierna: het Besluit). Deze week heeft er regionaal overleg plaatsgevonden op ambtelijk en bestuurlijk niveau (de bestuurlijke trekkers besturing versterking). Op 9 april jl. ontvingen wij vervolgens een aangepaste tekst van de beleidsregel.

Uit de bespreking binnen de regio komt een aantal aandachts- en discussiepunten naar voren. De hoofdpunten zijn hieronder weergegeven. Daarnaast is er een reactie per artikel in het werkdocument van 8 april jl. toegevoegd. Wij sturen deze reactie eveneens aan het AB Regio. Eventuele opmerkingen vanuit het AB Regio sturen wij na. Een afschrift sturen wij eveneens aan de maatschappelijke organisaties, de NCG, het SodM en het ministerie van BZK.

Reikwijdte taken TCV

Ons belangrijkste bezwaar betreft de taken en bevoegdheden van de Tijdelijke Commissie Versterken (TCV). De TCV neemt op basis van het Besluit niet alleen het normbesluit, maar stelt tevens de risicoprofielen vast (artikel 4) en bepaalt onder andere het risicomodel dat wordt gebruikt om het risicoprofiel van een gebouw te bepalen (artikel 20, derde lid). Dit is in strijd met de volgende bestuurlijke afspraken van 11 maart 2019:

- 3.5 Het werkplan van het onafhankelijk instituut wordt jaarlijks ter vaststelling voorgelegd aan het BOG. Hierin neemt het onafhankelijk instituut onder andere op op welke wijze de wettelijke kaders worden toegepast, zoals de categorie-indeling, de typologie aanpak en de versnelling.
- 5.5 De kaders voor de veiligheid of de uitvoering die worden vastgesteld door resp. de wetgever of gemeenten worden voorafgaand aan vaststelling besproken in het BOG, waarbij gestreefd wordt naar overeenstemming.

Deze afwijking van de afgesproken uitgangspunten is voor ons niet acceptabel.

Escalatie

Uitgangspunt bij de governance van versterking is dat gestreefd wordt naar overeenstemming. Als geen overeenstemming wordt bereikt in het bestuurlijk overleg, wordt geëscaleerd volgens het in hoofdstuk 9 van de uitgangspuntennotitie van 11 maart 2019 opgenomen escalatieproces. Kort samengevat houdt dit in dat de minister van EZK na bespreking in het bestuurlijk overleg en

vervolgens de publiekelijke vaststelling dat gemeenten in gebreke zijn gebleven vanuit veiligheidsperspectief, zijn verantwoordelijkheid kan nemen. Ook voor gemeenten is een escalatiemogelijkheid opgenomen. Wij constateren dat in het Besluit voorziene escalatieproces (artikel 15) op punten afwijkt van de uitgangspuntennotitie. Het betreft hier onder andere het ontbreken van een publiekelijke vaststelling van het in gebreke blijven van gemeenten en het feit dat niet expliciet is genoemd dat de minister kan escaleren daar waar het zijn verantwoordelijkheid voor de veiligheid betreft. Daarnaast is het gemeentelijk plan van aanpak een plan dat breder is dan alleen veiligheid. De minister kan daarom niet het plan van aanpak vaststellen in plaats van de gemeente. Daarmee zou hij treden in gemeentelijke bevoegdheden. Eveneens is relevant dat in artikel 15 wordt gesproken over het college van burgemeester en wethouders, terwijl is afgesproken dat de gemeenteraad het plan van aanpak vaststelt. Ook de gemeenteraad zou derhalve medewerking aan het Besluit moeten kunnen opzeggen.

Rechtsbescherming

In de uitgangspuntennotitie worden twee besluiten onderscheiden: het veiligheidsbesluit (dit is het normbesluit volgens de beleidsregel) en het versterkingsbesluit. In de uitgangspuntennotitie is bepaald:

8.3 Het versterkingsbesluit op basis van het definitief ontwerp wordt genomen door de gemeente. Voor de eigenaar/bewoner van een woning staat laagdrempelige, publiekrechtelijke rechtsbescherming open tegen dit besluit.

Voorzien is dus dat tegen het versterkingsbesluit, het definitieve besluit, rechtsbescherming open staat. Het eerdere normbesluit van de TCV zou alleen appellabel zijn als de TCV van oordeel is dat aan de veiligheidsnorm voldaan wordt. In de gevallen waarin het besluit luidt dat niet aan de norm voldaan wordt, kan op een later moment - bij het versterkingsbesluit - bezwaar en beroep worden ingediend. Het is van groot belang dat gedurende het versterkingsproces goed contact is en nauw overleg plaatsvindt met de bewoner. Het is wenselijk als bij een niet-op-norm besluit een zienswijze wordt gegeven op budget en maatregelen. Hiermee kan de UO vervolgens aan de slag en is maatwerk in grotere mate mogelijk.

In artikel 16 is een regeling getroffen voor de bezwarenprocedure tegen de besluiten van de TCV (normbesluit en besluit afzien versterken). Hoe dit geregeld wordt bij de versterkingsbesluiten van de uitvoeringsorganisatie is onduidelijk. Dit is niet wenselijk.

Relatie schade en versterking

In artikel 9, zesde lid, is bepaald dat in het versterkingsbesluit voorwaarden kunnen worden opgenomen om te voorkomen dat een dubbele vergoeding met schade optreedt. In relatie tot schade kunnen zich meer samenloopvragen voordoen. Wij benadrukken het belang dit adequaat te regelen en het Besluit zo mogelijk te zijner tijd aan te vullen op dit punt.

Wat naar onze mening in ieder geval expliciet geregeld moet worden is een grondslag om tot gegevensuitwisseling over te gaan. Het betreft hier de uitwisseling van gegevens tussen alle bij de versterking betrokken partijen, uiteraard voor zover deze partijen gegevens op persoonsniveau benodigd zijn voor een adequate invulling van hun taak.

Taken, rollen, bevoegdheden

In hoofdstuk 3 van de toelichting bij het Besluit is beschreven welke rol, taken en bevoegdheden de bij de versterking betrokken partijen hebben. De kernpunten kunnen eveneens in de tekst van het Besluit opgenomen worden.

Het rijk is eigenaar van de uitvoeringsorganisatie. Onduidelijk is hoe deze uitvoeringsorganisatie wordt vormgegeven. De suggestie zou gewekt kunnen worden dat deze uitvoeringsorganisatie onderdeel is van de TCV.

Daarnaast is in de tekst noch de toelichting aangegeven dat het de verantwoordelijkheid is van het rijk als eigenaar om ervoor te zorgen dat de uitvoeringsorganisatie voor diens taak is toegerust en in dat kader over voldoende personeel beschikt. De teksten zoals die nu geformuleerd zijn, lijken te suggereren dat het capaciteitsvraagstuk des gemeenten is. Dat is niet correct. Verwezen wordt naar de uitgangspuntennotitie waar onder andere het volgende is bepaald:

6.7 Het Rijk is eigenaar van de UO en is verantwoordelijk voor een UO met voldoende kwaliteit, capaciteit en financiële middelen zodat de UO haar taak adequaat kan uitvoeren. De capaciteit en financiële ruimte van de UO wordt regulier geagendeerd in het BOG.

4.1 (...) Aan deze verantwoordelijkheid kan alleen adequaat invulling worden gegeven als de eigenaar (Rijk) voldoende capaciteit en kwaliteit ter beschikking stelt aan de UO.

In de tekst en de toelichting dient het voorgaande tot uitdrukking te komen. Dit kan bijvoorbeeld geregeld worden in artikel 6.

Overlegstructuur

In de toelichting bij het Besluit is aangegeven hoe de overlegstructuur eruit ziet. Dit zou ook in de tekst tot uitdrukking moeten komen.

Gemeentelijke bevoegdheden

In juridische zin kan de minister met deze beleidsregel de werkwijze van de gemeenten niet bepalen. In artikel 5 over het gemeentelijk plan van aanpak, wordt gedetailleerd geregeld wat de gemeenten in het lokale versterkingsplan moeten opnemen. Voorgesteld wordt dit slechts globaal te regelen en het aan de gemeenten over te laten. Het SodM houdt toezicht immers.

Afzien van versterking

In artikel 12 is een regeling opgenomen voor het afzien van versterking op verzoek van de eigenaar. Het lijkt alsof dit een definitief afzien inhoudt. In de praktijk komt het veelvuldig voor dat eigenaren wel willen versterken, maar het proces willen pauzeren omdat (persoonlijke) omstandigheden niet toelaten dat het huis op dat moment in de tijd versterkt wordt. In de ogen van de regio zou dit opgenomen moeten worden.

Overgangsrecht

Hoofdstuk 7 met overgangs- en slotbepalingen is nog niet uitgewerkt. Bij het overgangsrecht kan worden geregeld in hoeverre bestaande regelingen en afspraken (bv Kader versterken) onder het Besluit nog van toepassing zijn. In eerdere bestuurlijke afspraken is afgesproken dat de kaders versterking uit het MJP van toepassing blijven en er ruimte moet bestaan voor verbeteringen daarvan. Denk bv aan het laten vervallen van de waardesprong regeling. Op 20 september 2018 is afgesproken dat de versterkingsaanpak overgaat van het private naar publieke domein. De bestaande condities waarbinnen de NCG de versterking nu uitvoert blijven gelden als minimum, zo is afgesproken tussen Regio en Rijk. In de overheveling van de versterkingsopgave van het private naar het publieke domein, bestaat de ruimte om deze kaders te verbeteren. Voornoemde afspraak van 20 september 2018 zien wij niet dan wel onvoldoende terug in de beleidsregel en toelichting. Onder kaders verstaan we de kaders versterking voortvloeiend uit alle door de tweede kamer vastgestelde documenten rond het MJP inclusief de addendums en de MJP brief met bijlagen van december 2017.

In de toelichting bij het Besluit is aangegeven dat als gebouwen eenmaal in de werkvoorraad zitten voor opname en beoordeling, zij niet meer worden afgevoerd (par. 2.1.2). Deze afspraak is in het

Besluit zelf echter niet opgenomen. Ook bv afspraken over gevolgen voor de planning na een nieuwe HRA-run zijn niet opgenomen. Het is wenselijk dit toe te voegen.